

Spann-Fischer İlişki Bağımlılığı Ölçeği'nin Türkçe'ye Uyarlama Çalışmasına İlişkin Psikometrik Bir Analiz

Fuat TANHAN*, Gamze MUKBA**

Özet

Kişilerarası ilişkilere bakıldığında, bireyin sahip olduğu bir takım kişilik özellikleri ve davranış örüntüleri nedeniyle karşısındakine bağımlı ilişkiler geliştirdiği gözlenebilmektedir. Bu durum, "ilişki bağımlılığı" kavramını ortaya çıkarmaktadır. Bireylerin ilişkilerdeki bağımlılık düzeylerini ölçmek amacıyla çeşitli ölçme araçları geliştirilmiştir. Fischer, Spann ve Crawford (1991) tarafından geliştirilen Spann-Fischer İlişki Bağımlılığı Ölçeği (SFİBÖ), dışarıya aşırı odaklanma/aşırı bakıcılık, duygularını ifade etmede zorluk ve diğerleriyle olan ilişkilerde bir amaca odaklanma gibi ilişki bağımlılığı özelliklerini ölçmeyi sağlayan ve kişilerarası ilişki bağımlılığını ölçen psikometrik araçlar içinde en önemli ölçeklerden biridir. Bu çalışmada, SFİBÖ'nün Türkçe'ye uyarlanması ve psikometrik özelliklerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın amacı doğrultusunda, SFİBÖ, ölçüt geçerliliğinin yapılabilmesi amacıyla Genel Sağlık Anketi-12 ve Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği katılımcılara uygulanmıştır. Ölçeğin iç tutarlılığına, Cronbach alfa katsayısı hesaplanarak bakılmıştır. Ölçeğin orijinal yapısı tek faktörlü olup, bu yapı Türk Kültüründe ölçüt geçerliği Genel Sağlık Anketi ve Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği ile değerlendirilmiştir. Ölçeğin toplam varyans yüzdesi, % 18.698 olarak elde edilmiştir. Ölçme aracının, iç tutarlılık katsayısı, $\alpha=0.65$ olarak bulunmuştur. SFİBÖ, Türk katılımcıların yer aldığı araştırmalarda kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracıdır.

Anahtar Sözcükler: *İlişki bağımlılığı, ilişki bağımlılığı ölçeği, psikometri.*

A Psychometric Analysis Concerning the Turkish Version of the Spann-Fischer Codependency Scale

Abstract

Looking at interpersonal relationships, it can be observed that one develops dependent relationships due to a number of personality traits and behavior patterns. This concept reveals "codependency". In order to measure the levels of codependency of individuals, various measurement tools have been developed. The Spann-Fischer Codependency Scale (SFCDS) developed by Fischer, Spann and Crawford (1991), which includes the acts as excessive focus on the outside / extreme babysitter; find it difficult to express feelings and relationships with others to focus on a goal that measures to assess the codependency traits, is one of the most important psychometric instruments. In this study, it is aimed to assess psychometric properties of the Turkish version of the Spann-Fischer Codependency Scale-SFCDS. According to the goal of this study, a dispositional form of the Spann-Fischer Codependency Scale and in order to search the validity criteria of the study, "General Health Questionnaire-12" and "Rosenberg Self Esteem Scale" were administered to participants. Cronbach's alpha coefficient was calculated to study the internal consistency. The percentage of factor load values of the overall variance were checked, 18.698 % was obtained. The Cronbach Alpha was calculated as 0.65. The original form of the scale is an one factor structure and the Pearson correlation analysis provided the validity of the measurement tool and the scale included adequate internal consistency. The SFCDS is a valid and reliable measure to be used in research purposes among Turkish individuals.

Key Words: *Codependency, codependency scale, psychometry.*

* Yrd. Doç. Dr. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Psikolojik Danışma ve Rehberlik Anabilim Dalı, Van. e-posta: ftanhan@yyu.edu.tr

** Uzman Psikolojik Danışman, e-posta: voicetosilence@hotmail.com

Giriş

Kişilerarası ilişkilere bakıldığında, bireyin sahip olduğu bir takım kişilik özellikleri ve davranış örüntüleri nedeniyle karşısındakine bağımlı ilişkiler geliştirdiği gözlenebilmektedir. Bu durum, "ilişki bağımlılığı" kavramını ortaya çıkarmaktadır. Literatüre bakıldığında, ilişki bağımlılığına yönelik çeşitli tanımlamalara rastlanmaktadır. Ançel (2012), ilişki bağımlılığını herhangi bir nedenle başkasının bakımına gereksinim duyan bir kişi ile bakım sağlayan kişi arasında gelişen, kişilerin karşılıklı olarak birbirlerinin bağımlılıklarını destekledikleri ve sürdürdükleri patolojik bir ilişki türü olarak tanımlamıştır. İlişki bağımlılığına yönelik Türkiye dışında çok sayıda yayına rastlanmaktadır. Fischer, Spann ve Crawford (1991), yaptıkları çalışmada ilişki bağımlılığını, dışarıdan birine aşırı müdahalede bulunma, duyguları dışa yansıtmada eksiklik gibi diğerleriyle olan ilişkilerde olumsuz durumlar yaratan bir davranış kalıbı olarak açıklamışlardır. Sioui ve Tousignant (2009) ise ilişki bağımlılığını, bireyin başkalarına güven geliştirmeye dair korku ve güçsüzlük yaşaması sonucu kişisel ilişkilerinde samimiyetten uzak ve diğerlerine aşırı odaklı davranışlar geliştirmesi biçiminde tanımlamışlardır.

Literatüre bakıldığında, ilişki bağımlılığına yönelik yapılan çeşitli tanımlamaların bir araya getirildiği ve ilişki bağımlısı olan bireylerin kişilik özelliklerine vurgu yapıldığı görülmektedir. Diğer bir ifadeyle ilişki bağımlılarının kişilik özelliklerine yönelik araştırmalara sık olarak rastlanmaktadır. Yapılan araştırmaların ışığında, ilişki bağımlılığının, süreç içerisinde bireyde birtakım kişilik özelliklerini pekiştirdiği, bazı fiziksel ve davranışsal durumlara neden olduğu belirtilmiştir. İlişki bağımlısı olan bireylerin kişilik özelliklerine bakıldığında, her şeyi kişisel olarak algılama, boyun eğicilik, düşük benlik algısı, benmerkezcilik, gerçek dışı düşüncelerle meşgul olma, mükemmeliyetçilik, sınır koyamama gibi özellikler sayılabilir (Jeremiah & Joan, 1993; McDaniel & Yates, 1994; Beattie, 1992; Pollack, 1992). İlişki bağımlısı olan bireylerin davranışsal özelliklerine bakıldığında ise aşırı derecede sorumlu ya da sorumsuz davranma, kontrolü kaybetmekten korkma, yapılan iltifatları reddetme, hayır demekte zorlanma, diğer insanların hatalarından değersizlik algısına kapılma,

başkalarını memnun etme çabası, süreç içinde öfkelenme gibi davranışlar örneklendirilebilir (Beattie, 1992). İlişki bağımlılarının süreç içerisindeki fiziksel özelliklerine bakıldığında, madde bağımlılığına yatkınlık, stresli bir sürecin etkisiyle uykusuzluk, yoğun kaygı, depresyon ve fiziksel ağrılar gibi özellikler sayılabilir (Beattie, 1992; Bulwer, 2006). İlişki bağımlılığına yönelik çeşitli tanımlamalarla birlikte bu durumu ortaya koymaya yarayan geçerli ve güvenilir ölçüklere ihtiyaç duyulmuştur. İlişki bağımlılığını ölçmeye yarayan çeşitli ölçme araçları, literatürdeki ilişki bağımlılığına yönelik çeşitli tanımlamaları değerlendirme amacıyla geliştirilmiştir. Diğer bir ifadeyle araştırmacılar, ilişki bağımlılarının kişilik özelliklerini ve ilişki bağımlılığına yönelik çeşitli tanımları dikkate alarak çeşitli psikometrik araçlar geliştirmişlerdir. Spann (1989), literatürde yer alan ve genel olarak kabul görmüş ilişki bağımlılığı kişilik özelliklerini bir araya getirerek Spann-Fischer İlişki Bağımlılığı Ölçeği'nin temelini oluşturmuştur. Benzer biçimde William Beck, Beck İlişki Bağımlılığı Değerlendirme Ölçeği'ni (The Beck Codependency Assesment Scale-BCAS), bireydeki kontrol eğilimi ve sosyal kaygı gibi birtakım kişilik özelliklerini değerlendirme amacıyla geliştirmiştir (Stafford, 2001). Türkiye dışındaki araştırmalarda, ilişki bağımlılığını ölçmeye yarayan çeşitli psikometrik araçlarla ilgili yayınlara rastlanmaktadır.

Karşılıklı Bağımlılık Belirleme Ölçeği (The Codependency Assesment Tool- CODAT), Hughes-Hammer, Martsof ve Zeller (1998) tarafından geliştirilmiş olup; ilişki bağımlılığını kavramsallaştırma amacıyla beş faktör içermektedir: 1) diğerlerine odaklanma/kendini ihmal 2) düşük öz-saygı 3) gizil benlik 4) sağlık problemleri 5) aile merkezli konular. Potter-Efron İlişki Bağımlılığı Ölçeği (The Codependency Assesment Questionnaire-CAQ) ise Potter Efron ve Potter Efron (1989) tarafından geliştirilmiş olup 34 adet evet hayır biçiminde yanıtlanan sorulardan oluşmakta ve daha çok erkeklere özgü, sertlik, katılık gibi özellikleri içermektedir (Stafford, 2001; Chang, 2010). Karşılıklı Bağımlılık Ölçeği (Codependency Inventory- CODI), Stonebrink (1988) tarafından 29 maddeden oluşturulmuş olup kontrol gereksinimi, kişilerarası bağımlılık,

kendine yabancılaşma ve başkalarının etrafını sarma olmak üzere dört alt ölçekten oluşmaktadır (Fischer & Corcoran, 2007).

Spann-Fischer İlişki Bağımlılığı Ölçeği- SFİBÖ (The Spann-Fischer Codependency Scale-SFCDS) ise, bireylerin ilişkilerdeki bağımlılık düzeyini ölçmeyi sağlayan ölçekler içerisinde en önemlilerinden biridir. 6'lı likert tipli olan ölçek, tek boyutlu olup 16 sorudan oluşmaktadır (Fuller & Warner, 2000). Ölçeğin Cronbach alpha katsayısı = 0.77 çıkmıştır. Ölçekten alınan puanların ranjının düşükten yükseğe olduğu süreçte, bağımlı, süreci yüksek bitiren bireyler olarak tanımlanmıştır. Dışarıya aşırı odaklanma/aşırı bakıcılık, duygularını ifade etmede zorluk ve diğerleriyle olan ilişkilerde bir amaca odaklanma boyutlarını ölçmeyi sağlamaktadır (Fischer, Spann & Crawford, 1991). Spann (1989), Spann-Fischer İlişki Bağımlılığı Ölçeği'ni (SFİBÖ) oluşturmada temel aldığı bağımlılık davranışlarını, dışarıya aşırı odaklanma (takıntılı davranışlar, aşırı bakıcılık, onay ihtiyacı), duygularını ifade etmede zorluk (duygu bastırma, güven eksikliği ve iletişim yetersizliği), düşük özsaygı ve diğerleriyle olan ilişkilerde bir amaca odaklanma (kontrol ihtiyacı, inkâr ve değişmezlik) olarak gruplandırmıştır. SFİBÖ'nün temel aldığı "duygularını bastırma, onay ihtiyacı, güven eksikliği" gibi ilişki bağımlılığı kişilik özellikleri, Türk Kültürü'nde sıklıkla karşılaşılan durumlar arasındadır. Bu tür ilişki bağımlılığı kişilik özelliklerinin, Türk kültürü için bir kişilik bozukluğu mu yoksa kültürel değerlerden mi kaynaklandığına yönelik araştırmalara rastlanmamaktadır. Türkiye'de bu konuya yönelik sadece, Ançel ve Kabakçı'nın (2009), "Karşılıklı Bağımlılık Tanılama Ölçeği'ni" Türkçe'ye uyarladıkları araştırmaları bulunmaktadır. Bu nedenle Türkçe'de geçerliliği ve güvenilirliği sınanmış ilişki bağımlılığına yönelik çeşitli psikometrik araçlara ihtiyaç duyulmaktadır.

Buna ek olarak, SFİBÖ'de "kendinden çok diğerinin ihtiyaçlarına odaklanma, diğerleri adına sorumluluk alma, hayır diyememe" gibi belirlenmeye çalışılan durumlar, Türkiye'de yaygın olarak gözlenen davranışlar arasındadır. Bu çalışmada, SFİBÖ'nün Türkçe'ye uyarlanması ve psikometrik özelliklerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Türkiye'de ilişki bağımlılığına yönelik yeterince veri

toplama aracı geliştirilmediği göz önüne alınarak bu araştırmayla, ilişki bağımlılığı kavramına daha çok dikkat çekileceği öngörülmüştür. SFİBÖ'nün Türkçe'ye uyarlama çalışması kapsamında ölçüt geçerliliğine yönelik Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği ve Genel Sağlık Anketi-12 kullanılmıştır.

Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği- RBSÖ (The Rosenberg Self-Esteem Scale), bireylerin benlik saygısı düzeyini yaygın olarak ölçmeye yarayan bir öz bildirim ölçeğidir (Hagborg, 1993). Hagborg (1993), Rosenberg Benlik saygısı ölçeği ile benlik kavramıyla ilgili çok boyutlu çeşitli ölçekler arasındaki ilişkinin araştırılmaya açık olduğunu belirtmiştir. İlişki bağımlılarının kişilik özelliklerine bakıldığında, düşük özsaygı ve düşük öz güven gibi durumlar örneklendirilmektedir. Bu çalışmada, SFİBÖ'den ve RBSÖ'den elde edilen puanlar doğrultusunda ilişki bağımlılığı düzeyi yüksek olan katılımcıların, benlik saygısı düzeylerinin düşük düzeyde olması beklenmektedir. Bu doğrultuda bu araştırmada, SFİBÖ puanları ile RBSÖ puanları arasında ters yönde, doğrusal anlamlı bir ilişki olduğu öngörülmüştür.

Genel Sağlık Anketi, GSA-12 ve GSA-28 olmak üzere iki form biçiminde, bireyin genel sağlık durumunu ve psikolojik rahatsızlık durumunu ölçme amacıyla kullanılmaktadır (Goldberg, Gater, Sartorius, Üstün, Piccinelli, Gureje ve Rutter, 1997). İlişki bağımlılığına yatkınlığı olan bireylerin süreç içerisinde öfke kontrolsüzlüğü gibi psikolojik sıkıntılar ve uykusuzluk gibi sağlık sorunları yaşamaları olağandır. Goldberg ve ark. (1997), GSA-12 formunun, GSA-28 formuna göre daha kısa olduğu için kullanımının daha elverişli olduğunu ve bireyin genel sağlık ve psikolojik durumunu ölçmede uzun versiyonu kadar etkili olduğunu belirtmiştir. Bu araştırmada, SFİBÖ ve GSA-12'den elde edilen puanlar doğrultusunda ilişki bağımlılığı düzeyi düşük olan katılımcıların, genel sağlık durumlarının iyi düzeyde olması beklenmektedir. Bu doğrultuda, SFİBÖ puanları ile GSA-12 puanları arasında pozitif yönde doğrusal anlamlı bir ilişki olduğu öngörülmüştür.

Yöntem

Bu çalışma, ölçek uyarlama çalışmasıdır. Çalışma, nicel araştırma yöntemlerine uygun olarak, genel tarama modellerinden betimsel

yaklaşım deseni ile yürütülmüştür. Tarama modelleri geçmişte veya hâlihazırda mevcutta olan bir durumu (olay, kişi, nesne) kendi şartları içinde olduğu gibi tanımlamayı amaçlayan araştırma modelleridir (Karasar, 2005).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni 2012–2013 eğitim öğretim döneminde Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören lisans öğrencilerinden oluşmaktadır. Bu evrendeki alt grupların örnekleme temsiliğinin

sağlanabilmesi amacı ile araştırma evreni öncelikle olasılığa dayalı örnekleme yöntemlerinden tabakalı örnekleme (Balci, 1997) ile dört düzeye (1., 2., 3. ve 4. sınıflar) ayrılmıştır. Her tabakayı (alt evreni) temsil edecek sayıda olmak üzere seçkisiz örnekleme yoluyla alt örneklem seçilmiş, ardından bu alt örneklem birleştirilerek araştırmanın örnekleme oluşturulmuştur. Buna göre, araştırmaya toplam 1409 üniversite öğrencisi katılmıştır. Araştırmanın örnekleminin cinsiyete ve sınıf düzeyine göre dağılımı, aşağıda Tablo-1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Örneklemin cinsiyete ve sınıf düzeyine göre dağılımı

Cinsiyet	Sınıf				Toplam
	1	2	3	4	
Kadın	212	184	162	121	679
Erkek	199	187	181	162	729
Toplam	411	371	343	283	1408

Tablo-1'de 1. sınıftan 4. sınıfa kadar öğrenim görmekte olan kadın ve erkek katılımcıların sayıları görülmektedir. Buna göre araştırmaya katılan toplam üniversite öğrenci sayısı, 1. sınıfta 411 iken; 2. sınıfta 371, 3. sınıfta 343 ve 4. sınıfta 283'tür. Tablo-1'de görüldüğü gibi 679'u kadın (%48.2) ve 729'u erkek (%51.8) olmak üzere araştırmaya toplam 1408 öğrenci katılmıştır. Araştırmanın örneklemini, 1408 katılımcı ve 1 de kayıp veri olmak üzere toplam 1409 öğrenci oluşturmuştur.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırma kapsamında veriler Span-Fischer İlişki Bağımlılığı Ölçeği (SFİBÖ); Genel Sağlık Anketi-12 (GSA-12) ve Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği (RBSÖ) ile toplanmıştır. Span-Fischer İlişki Bağımlılığı Ölçeği (SFİBÖ-Span-Fischer Codependency Scale-SFCDS), Fischer, Spann ve Crawford (1991) tarafından geliştirilmiş olup 16 sorudan oluşmakta ve bireylerin yaşadıkları ilişkilerde, ne derece bağımlı olduğunu ortaya çıkartacak ifadeleri içermektedir. SFİBÖ, literatürde yapılan tanımların, karakteristik özelliklerini uygun biçimde sağladığını varsayarak geliştirilmiştir. Ölçekte "kendinden çok diğerlerinin ihtiyaçlarına odaklanma", "diğerleri adına sorumluluk alma", "hayır diyememe" gibi literatürde

sıklıkla yer alan karakteristik özelliklere yer verilmiştir. Ölçeğin güvenirlik çalışması için üç farklı üniversite öğrenci grubuna yapılan uygulama sonuçlarına bakılmış olup; birinci öğrenci grubu Cronbach alpha katsayısı=0.77 çıkarken ikinci ve üçüncü öğrenci grubuna ait Cronbach alfa değerleri, 0.73 ve 0.80 çıkmıştır. Birinci öğrenci grubundan üçüncü öğrenci grubuna kadar ilişki bağımlılığı ortalamaları, 52.32; 51.55 ve 51.99'dur. Bu bulgular, ölçeğin güvenirliğinin örneklemden örnekleme devam ettiğini ve benzer gruplarda benzer ortalama puanlar çıktığını göstermiştir. Fischer, Spann ve Crawford (1991), geliştirdikleri ölçeğin ölçüt geçerliliğini sınamak amacıyla Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği'ni, Dışsal Kontrol Odağı Ölçeği'ni (External Locus of Control Scale, Rotter, 1966), Kaygı Envanteri'ni (Anxiety Scale, Beck, Epstein, Brown & Steer, 1988) ve Beck Depresyon Ölçeği'ni (Beck, 1967) kullanmışlardır. Araştırmacılar, yaptıkları korelasyonlar sonucunda, ilişki bağımlılığı ile benlik saygısı arasında ters yönde doğrusal anlamlı ilişki ($r_{(234)} = -0.54$, $p < 0.001$), ilişki bağımlılığı ile dışsal kontrol odağı arasında pozitif yönde doğrusal anlamlı ilişki ($r_{(234)} = 0.19$, $p < 0.01$), ilişki bağımlılığı ile kaygı arasında pozitif yönde doğrusal anlamlı ilişki ($r_{(226)} = 0.47$, $p < 0.001$) ve ilişki bağımlılığı ile depresyon

arasında pozitif yönde anlamlı ilişki ($r_{(226)}=0.42$, $p<0.001$) olduğunu elde etmişlerdir. Araştırmacılar, bu şekilde SFİBÖ'nün ölçüt geçerliliğini sağladığını bulmuşlardır.

Araştırmacılar, SFİBÖ'den elde edilen puanlar doğrultusunda tek yönlü varyans analizlerini uygulamışlar ve sonuçların anlamlı olmadığını bulmuşlardır ($F_{(7, 228)}= 0.63$). SFİBÖ, 6'lı likert biçiminde yanıtlanmakta ve 1'den 6'ya kadar değişen puanlama uygulanmaktadır. Ölçeğin 5. ve 7. maddeleri "ters madde" özelliği taşımakta ve 6'dan 1'e kadar değişen puanlama uygulanmaktadır. Ölçekten en fazla 96, en düşük ise 16 puan alınabilir. Ölçekten alınan puanların ranjının düşükten yükseğe olduğu süreçte, bağımlı (yüksek puan alanlar) bireyler olarak tanımlanmıştır. Diğer bir ifadeyle ölçekten "yüksek" puan alanların "düşük" puan alanlara göre ilişki bağımlılığı düzeyleri daha yüksek değerlendirilmiştir (Fischer, Spann ve Crawford, 1991).

David Goldberg (1972), tarafından geliştirilen Genel Sağlık Anketi (GSA- General Health Questionnaire- GHQ), toplumda ruhsal rahatsızlıkları belirlemek amacıyla oluşturulmuş olup GSA-12 ve GSA-28 biçiminde iki formu bulunmaktadır. GSA, Türkçe'ye Kılıç (1992) tarafından uyarlanmış olup GSA- 12 için iç tutarlılık katsayısı (Cronbach's Alpha) 0.78, GSA- 28'in iç tutarlılık katsayısı 0.84 ve GSA- 12 ve GSA- 28'in kendi aralarındaki korelasyon 0.71 ($p<0.001$) bulunmuştur (Kılıç, 1992; Akt: Güven, 2008). GSA-12'nin ölçüt geçerliliğine Türkçe'ye Öztürk, Göğüş ve Savaşır (1974) tarafından çevrilerek geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılan "Şimdiki Durum Muayenesi" aracılığıyla bakılmıştır. Katılımcıların her iki ölçekten aldıkları puanlar, 0.51 değerinde ilişki göstermiştir ($p<0.001$). Ölçeğin faktör analizinde GSA-12'nin duyarlılığı 0.74 ve özgüllüğü ise 0.82 olarak elde edilmiştir (Kılıç, 1992; Akt: Güven, 2008). Anket, kişinin son zamanlarda belirli bir yakınmasının olup olmadığını araştıran sorulardan oluşmakta ve her bir soru, "her zamankinden az" ile "her zamankinden çok fazla" arasında değişen dört derecelendirmekten oluşmaktadır. GSA'nın puanlanmasında iki yöntem kullanılmakta olup birincisi dörtlü ölçeğin 0, 1, 2 ve 3 olarak puanlanmasıdır. Diğerisi ise Goldberg tarafından GSA için geliştirilen 0 ve 1'lerin 0, 2 ve 3'lerin 1 şeklinde puanlanma yöntemidir ve

katılımcılar, 0-12 arasında puan alabilmektedir. Sunulan bu çalışmada Goldberg'in geliştirdiği puanlama yöntemi kullanılmıştır. Ölçeğin kesme noktası olarak iki kabul edilmekte, iki ve yukarı puan alanlar, vaka olarak görülmektedir (Kılıç, 1992; Akt: Güven, 2008).

Morris Rosenberg (1963) tarafından geliştirilen Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği (RBSÖ- Rosenberg Self Esteem Scale), çoktan seçmeli 63 sorudan oluşan bir öz bildirim ölçeğidir. Ölçeğin Türkçe'de geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları Çuhadaroğlu (1986) tarafından yapılmış olup, geçerlilik katsayısı 0.71 olarak bulunmuştur. Test- tekrar test güvenilirlik yöntemi kullanılarak da güvenilirlik katsayısı 0.75 olarak saptanmıştır (Çuhadaroğlu, 1986; Akt: Tezcan, 2009). Ölçek, on iki alt kategoriden oluşmakta olup araştırmanın amacı doğrultusunda benlik saygısını ölçmeye yönelik olarak, ölçeğin ilk "on" maddesi kullanılmıştır. Ölçek, "çok doğru" ile "çok yanlış" arasında değişen 4'lü likert biçiminde yanıtlanmaktadır. 1, 2, 4, 6, 7. maddeler olumlu kendilik değerlendirmesini sorgulamakta olup, 3'den 0'a kadar değişen puanlama uygulanırken, 3, 5, 8, 9, 10. maddeler ters madde özelliğini ve olumsuz kendilik değerlendirmesini sorgulamakta olup, 0'dan 3'e kadar değişen bir puanlama uygulanmaktadır. Ölçeğin toplam puan aralığı 0-30 arasında olup, 15-25 arası alınan puan benlik saygısının yeterli olduğunu gösterirken, 15 puanın altı düşük benlik saygısını göstermektedir (Tezcan, 2009).

İşlem

İlk olarak, ölçeğin uyarlama çalışmasının yapılabilmesi için ölçeği geliştiren uzmanlardan gerekli izinler alınmıştır. İkinci aşamada SFİBÖ, iki ayrı İngilizce Dil Uzmanı tarafından birbirlerinden bağımsız biçimde Türkçe'ye çevrilmiştir. Yapılan çeviriler sonrası, bir eğitim bilimleri Rehberlik ve Psikolojik Anabilim Dalı Uzmanı ve araştırmacı ölçek maddelerinde yer alan ifadeleri Türk Kültürü'ne ve Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanına uygun olarak daha anlaşılır hale getirmişlerdir. Üçüncü aşamada ölçeğin Türkçe'ye çevrilmiş halinin üniversite öğrencileri tarafından anlaşılır olup olmadığını sınamak amacıyla Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği öğrencilerine ön uygulama yapılmıştır. Ön uygulama kapsamında 46 öğrenciye pilot uygulama yapılmıştır.

İfadelerin anlaşılır olup olmadığına karar vermeleri ve anlaşılır olmayanların yerine alternatifleri yazmaları istenmiştir.

Bu aşamalara ek olarak çeviri aşamasında, kelime denkliği açısından Türkçe’de aynı terimi karşılamayan kelime olduğu gözlenmiş ve dil uzmanı tarafından aynı terimi karşılayan başka bir kelime kullanılmıştır. Deneyimsel denklik, dilbilgisi-sözdizimsel denklik açısından sorun yaşanmamıştır. Kavramsal denklik açısından ise bazı kavramların kültürel denkliğinin olmadığı gözlenip aynı anlamı karşılayacak biçimde uygun kavram kullanılarak kültürel denkliği sağlanmaya çalışılmıştır. Bu şekilde kültürlerarası bir uyarlama çalışması için literatürde yer alan aşamalara dikkat edilmiş ve Türkçe’ye uyarlanan ölçeğin maddelerinin orijinal kültür ile hedef kültür arasındaki kavramsal denkliği sınanmıştır.

SFİBÖ, gerekli yasal izinler alındıktan sonra, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi’ne gidilerek örnek grubundaki öğrencilere öğretim üyelerinin uygun gördükleri ders saatlerinde dağıtılarak uygulanmıştır. Araştırmanın önemi, araştırmacı tarafından açıklanmış ve gerekli yönergeler sunulmuştur.

Verilerin Analizi

Örneklem grubundan elde edilen veriler bilgisayar ortamına (SPSS 15,0) aktarıldıktan sonra verilerin analizine geçilmiştir. SFİBÖ’nin tek faktörlü orjinal yapısı RBSÖ ve GSA-12 arasındaki Pearson korelasyonlarına bakılarak ölçeğin, “ölçüt geçerliliği” sınanmıştır. Ölçeğin

iç tutarlılığına ise, Cronbach alfa katsayısı hesaplanarak bakılmıştır. Verilerin dağılım yapısı Kolmogorov-Smirnov Normallik Testi ile değerlendirilmiştir ($Z=1.293$ ve $p=0.070>0.01$). Verilerin analizlere uygunluğu Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) testi ile bakılmıştır ($KMO=0.76$ $df=120$ ve $p=0.000$).

Bulgular

Bu kısımda, SFİBÖ’nün Türkçe’ye uyarlanması ve psikometrik özelliklerinin değerlendirilmesi amacıyla toplanan verilerin uygun istatistiksel yöntemlerle analizi sonucunda ortaya çıkan bulgulara yer verilmiştir. Ölçeğin tümüne ilişkin hesaplanan iç tutarlılık katsayısı, $\alpha=0.65$ bulunmuştur. Her bir maddenin toplam iç güvenirlik katsayısına etkisi, bir başka ifadeyle her bir madde ölçekten çıkarıldıktan sonra ölçeğe ilişkin hesaplanan iç tutarlılık katsayısı $\alpha=0.62$ ile $\alpha=0.68$ arasında bir değişim göstermiştir. Böylelikle ölçekte yer alan her bir madde ölçeğin iç tutarlılık katsayısına pozitif katkı sunduğu gözlenmiştir. Ölçeğin sahip olduğu ortak varyans %48.698 olarak belirlenmiştir. Bu değer, ilişki bağımlılığını açıklamada ölçeğin ancak %50’ye yakın bir oranda açıklayıcı olabildiğini göstermektedir.

Araştırmada veri toplama araçları olarak kullanılan RBSÖ ile GSA-12 toplam puanları, SFİBÖ’nün geliştirilmesinde ölçüt bağımlı geçerliliği için kullanılmıştır. Bu amaçla ölçeklere ait toplam puanlar arasındaki korelasyonlar dikkate alınmıştır. SFİBÖ için kullanılan ölçüt geçerliliğine ilişkin değerler Tablo 2’ye aktarılmıştır.

Tablo 2. SFİBÖ’nün RBSÖ ve GSA-12 puanları arasındaki Pearson korelasyon sonuçları

	Madde Sayısı	\bar{x}	ss	N	r
İlişki Bağımlılığı Ölçeği	16	54.72	11.37	1409	
					-0.194**
Benlik Saygısı Ölçeği	10	19.47	4.68	1408	
İlişki Bağımlılığı Ölçeği	16	54.72	11.37	1409	
					0.293**
Genel Sağlık Anketi-12	12	4.82	2.75	1409	

** $p<0.01$

Tablo-2'de görüldüğü gibi SFİBÖ'nün ölçüt geçerliliği kapsamında, Pearson Korelasyon sonuçlarına göre SFİBÖ puanları ile RBSÖ puanları arasında -0.19 düzeyinde negatif yönde anlamlı ilişki ($p < 0.01$) ve SFİBÖ puanları ile GSA-12 puanları arasında 0.29 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki ($p < 0.01$) bulunmuştur. Diğer bir ifadeyle, ilişki bağımlılığı düzeyi yüksek olan katılımcılar, düşük düzeyde benlik saygısına ve yüksek düzeyde genel sağlık problemlerine sahiptir denilebilir.

Tartışma

SFİBÖ'nün iç tutarlılık katsayısının güvenilir bir değer olduğu ve ölçüt geçerliliğini sağladığı sonucu ortaya çıkmıştır. SFİBÖ, Türk katılımcıların yer aldığı araştırmalarda kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olarak bireylerin kişilerarası ilişkilerde geliştirdiği bağımlılık düzeylerini ölçme amacıyla kullanılabilir. Türk Kültürü'ne bakıldığında, kişilerarası ilişkilerde "karşısındakine hayır diyememe", "karşısındakine aşırı odaklanma ve kendini ihmal etme" gibi davranışlar sergileyen bireylerin geliştirdiği ilişki bağımlılığı düzeyini belirlemeye yönelik çeşitli ölçme araçlarına ihtiyaç duyulduğu göz önüne alındığında SFİBÖ'nün bu alanla ilgili yeni çalışmalara ışık tutacağı öngörülmektedir.

Giordano, Lindley ve Hammer (1999), araştırmalarında ilişki bağımlılığı ölçeklerinden Spann-Fischer İlişki Bağımlılığı Ölçeği'nin psikometrik özelliklerini yeniden değerlendirmeyi amaçlamışlardır. Araştırmacılar, ilişki bağımlılarının etrafındakilerin yaşamlarını kontrol etmeye çalışırken onların yaşamlarına kendi düşünce ve duygularıyla dokunmaktan kaçındıklarını ve buna yönelik davranışların düzeylerinin literatürde yer alan uygun ölçme araçlarıyla ölçülmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Araştırmacılar, Spann-Fischer İlişki Bağımlılığı Ölçeği'nin literatürde yer alan üç farklı ilişki bağımlılığı ölçeği ile pozitif yönde anlamlı ilişkili olduğu ve bireylerin ilişki bağımlılığı düzeylerinin belirlenmesinde uygun bir ölçme aracı olduğu sonucunu bulmuşlardır. Spann-Fischer İlişki Bağımlılığı Ölçeği'nin Co-Dependents Anonymous Checklist (CODA) ile 0.65 düzeyinde, NewQ ile 0.73 düzeyinde ve Succorance ile 0.33 düzeyinde anlamlı

ilişkili olduğu, $p < 0.01$ sonucu araştırmacılar tarafından elde edilmiştir.

SFİBÖ'nün ölçüt geçerlilik çalışması kapsamında RBSÖ ile arasında negatif yönde anlamlı ilişki ve GSA-12 arasında pozitif yönde anlamlı ilişki çıktığı sonuçları ortaya çıkmıştır. Bu durum, ilişki bağımlılığı ölçeğinden yüksek puan alan üniversite öğrencilerinin, benlik saygısına yönelik algılarının düşük olduğu ve genel sağlık sıkıntılarının yüksek düzeyde olduğu, bu biçimde kişilerarası ilişkilerinde daha bağımlı hale gelebildikleri biçiminde yorumlanabilir. Springer, Britt ve Schlenker (1998), Marks, Blore, Hine ve Dear (2012) ve Cook ve Barber (1997) araştırmalarında ilişki bağımlılığı ile benlik saygısı arasında ters yönde anlamlı bir ilişki olduğu sonucunu bulmuşlardır.

Carr ve Cullen (1999) de, araştırmalarında, ilişki bağımlılığı düzeyi yüksek olan bireylerin psikolojik sorunlarının yüksek olabileceği ve düşük benlik saygısına sahip olabilecekleri hipotezlerini oluşturmuşlardır. Araştırmacılar, üniversite öğrencileri üzerinde, Spann-Fischer İlişki Bağımlılığı Ölçeği, GSA-28 ve Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği'ni uygulamışlardır. Araştırmacılar, ilişki bağımlılığı puan ortalamaları yüksek olan öğrencilerin genel sağlık anketi puan ortalamalarının da yüksek olduğu sonucunu ve ilişki bağımlılığı puan ortalamaları yüksek olan öğrencilerin benlik saygısı puan ortalamalarının, ilişki bağımlılığı puan ortalamaları düşük olanlarınkine göre daha düşük olduğu sonuçlarını ortaya koymuşlardır.

Makvand-Hosseini, Bigdeli ve Aghabeigi (2009), kişilerarası bağımlılık ve genel sağlık durumu arasındaki ilişkiyi ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırma kapsamında GSA-28 ve kişilerarası bağımlılık ölçekleri araştırmacılarca uygulanmıştır. Araştırma bulgularına paralel olarak, araştırmacılar, ilişki bağımlılığı ve genel sağlık durumu arasında pozitif yönde anlamlı korelasyon bulmuşlardır.

Zaluska, Lubawicka, Traczewska, Kszczotek, Zaniewskachłopik ve Poświata (2010), alkolik ailelerden gelen bireylerde ilişki bağımlılığı özelliklerini ve genel sağlık durumunu ortaya koymayı amaçlamıştır. Alkolik aileye üye olan 39 kadında, ilişki bağımlılığı özellikleri olduğu, araştırmacılar tarafından ortaya

konulmuştur. Araştırmacılar, ilişki bağımlılığı özellikleri olan bireylerde, GSA-28 puanlarının anlamlı biçimde yüksek olduğu sonucunu ortaya koymuşlardır. Araştırmacılar, GSA-12 aracılığıyla alkollü ailelerden gelen kişilerde ruhsal bozukluklar olduğunu doğrulamışlardır.

Bu araştırmada, SFİBÖ'nün güvenilirlik değeri ise Cronbach Alfa Katsayısı hesaplanarak bulunmuş ve ölçeğin iç tutarlılık katsayısı, 0.65 düzeyinde güvenilir bir değerde olduğu sonucu elde edilmiştir. Ançel ve Kabakçı, (2009), Karşılıklı Bağımlılık Belirleme Ölçeği'ni (Codependency Assesment Tool-CODAT) Türkçe'ye uyarladıkları çalışmalarında, üniversite öğrencilerinin aldıkları toplam puanlarda Cronbach Alfa Katsayısı'nı, 0.75 olarak bulmuşlardır.

Sonuç ve Öneriler

Yukarıda verilen bulgular doğrultusunda Spann-Fischer İlişki Bağımlılığı Ölçeği'nin Türkçe versiyonuna ilişkin psikometrik analizleri tamamlanmıştır. Elde edilen bulgulara bakıldığında SFİBÖ ile RBSÖ arasında negatif yönde ve GSA-12 arasında yüksek düzeyde pozitif yönde anlamlı bir korelasyon olduğu gözlenmiştir. Ölçekler

arasında gözlenen bu ilişki, SFİBÖ'nin Türkçe versiyonunun ölçüt geçerliliğini sağladığı anlamındadır. Ölçeğe ilişkin elde edilen iç tutarlılık katsayısı, açıklanan varyans ve ölçüt geçerliğinde kullanılan ölçme araçlarıyla elde edilen anlamlı korelasyon düzeylerine bakıldığında ölçeğin güvenilir ve geçerli bir ölçme aracı olduğu görülebilir. Sonuç olarak, SFİBÖ'nün, Türk katılımcıların yer aldığı araştırmalarda kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu psikometrik analizlerle belirlenmiştir.

Ortaya konan her bilimsel araştırma bulgusu gibi, bu araştırma bulguları da başka araştırmalarla sınanmaya açıktır. Bu çalışma, üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Farklı popülasyonlar üzerinde Ölçeğin Türkçe formuna ilişkin geçerlik ve güvenilirlik araştırmaları yenilenebilir. Bu araştırma kapsamında yapılmayan, ancak ileriki araştırmalarda yapılması ölçeğin ölçüt geçerliliğini güçlendirebilecek farklı ölçme araçları da kullanılabilir. Bu yönüyle ileriki araştırmalarda, SFİBÖ ve Ançel ve Kabakçı'nın (2009) Türkçe'ye uyarladıkları Karşılıklı Bağımlılık Belirleme Ölçeği arasındaki korelasyonlara bakılabilir.

KAYNAKÇA

- Ançel, G. (2012). Karşılıklı bağımlılık kavramı: hemşirelikle ilişkisi ve karşılıklı bağımlılığı belirleme araçları. *Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi*, 2012-1, 70-78.
- Ançel, G. ve Kabakçı, E. (2009). Psychometric properties of Turkish form of codependency assessment tool. *Archives of Psychiatric Nursing*, 23 (6), 441-453.
- Balcı, A. (1997). *Sosyal Bilimlerde Araştırma: Yöntem, Teknik ve İlkeler*. Ankara: Pegem Akademi.
- Beattie, M. (1992). *İlişki Bağımlılığına Son*. (Çev. Öztürk, F. Nagehan Öztürk). İstanbul: Ovvo.
- Bulwer, M. (2006). Treatment Development In Problem and Pathological Gambling. (Doctoral dissertation, University of South Africa, 2006). Retrieved from ProQuest Dissertations & Theses.
- Carr, A. & Cullen, J. (1999). Codependency: an empirical study from a systemic perspective. *Contemporary Family Therapy*, 21 (4), 505-526.
- Chang, H., S. (2010). Codependency Among College Students In The United States and Taiwan: A Cross-Cultural Study. (Doctoral dissertation, Ohio Üniversitesi, 2010). Retrieved from <http://vslb109-148.ohiolink.edu/sendpdf.cgi/Chang%20ShihHua.pdf>
- Cook, DL. & Barber, KR. (1997). Relationship between social support, self-esteem and codependency in the African American female. *Journal of Cultural Diversity*, 4(1), 32-38.
- Fischer, J. & Corcoran, K. (2007). *Measures for Clinical Practice and Research a Source Book, Volume 1 Couples, Families and Children*. Oxford University Press: USA.

- Fischer, J. L., Spann, L. & Crawford, D. (1991). Measuring codependency. *Alcoholism Treatment Quarterly*, 8, 87-100.
- Fuller A. J. & Warner M. R. (2000). Family stressors as predictors of codependency. *Genetic, Social, and General Psychology Monographs*, 126 (1), 5-12.
- Giordano J., P., Lindley, R., N. & Hammer D., E. (1999). Codependency: predictors and psychometric issues. *Journal of Clinical Psychology*, 55 (1), 59-64.
- Goldberg, P., D., Gater, R., Sartorius, N., Üstün, T., B., Piccinelli, M., Gureje, O. & Rutter, C. (1997). The validity of two versions of the GHQ in the WHO study of mental illness in general health care. *Psychological Medicine*, 27 (1), 191-197.
- Güven, S., G., İ. (2008). *Fen ve Genel Lise Öğrencilerinin Cinsiyet ve Sosyometrik Statülerine Göre Öznel İyi Oluş Düzeyleri, Genel Sağlık Örüntüleri ve Psikolojik Belirti Türleri*. (Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi: Adana.
- Hagborg, J., W. (1993). The Rosenberg Self-Esteem scale and Harter's Self-Perception profile for adolescents: a concurrent validity study. *Psychology In The Schools*, 30 (2), 132-136.
- Hughes-Hammer, C., Martsof, S. D. & Zeller, A. R. (1998). Development and testing of the codependency assessment tool. *Archives of Psychiatric Nursing*, 12(5), 264-272.
- Jeremiah, D. & Joan, M., G. (1993). Use of Bowen theory. *Journal of Addictions and Offender Counseling*, 14 (1), 25-35.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Makvand-Hosseini, Sh, Bigdeli, I. & Aghabeigi, A., B., A. (2009). Codependency and mental health in wiefs of opioid drug abusers. *Journal of Clinical Psychology*, 1 (2), 71-79.
- Marks, D., G., Blore, R., L., Hine, W., D. & Dear, E., G. (2012). Development and validation of a revised measure of codependency. *Australian Journal of Psychology*, 64, 119-127.
- McDaniel L. J. & Yates, G. J. (1994). Are you losing yourself in codependency? *The American Journal of Nursing*, 94(4), 32-36.
- Pollack, D., L. (1992). *A Study of Developmental Precursors to Codependency and Cross-Generational Correlations of Psychological Functioning In Mothers and Adult Daughters*. (Doctoral dissertation, California School of Professional Psychology, 1992). Retrieved from ProQuest Dissertations & Theses.
- Sioui, N. & Tousignant, M. (2009). Resilience and aboriginal communities in crisis: theory and interventions. *Journal of Aboriginal Health*, 5 (1), 43.
- Spann, A. L. (1989). *Developing A Scale To Measure Codependency*. (Dissertation, Texas Tech University, 1989).
- Springer, C., A., Britt, W., T. & Schlenker R., B. (1998). Codependency: clarifying the construct. *Journal of Mental Health Counseling*, 20 (2), 141-158.
- Stafford, L., L. (2001). Is codependency a meaningful concept? *Issues In Mental Health Nursing*, 22, 273-286.
- Tezcan, B. (2009). *Benlik Saygısı, Beden Algısı ve Travmatik Geçmiş Yaşantılar*. (Uzmanlık Tezi). Bakırköy ve Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul.
- Zaluska, M., Lubawicka, K., A., Traczewska, Z., Kszczotek, M. Zaniewskachłópiak & Poświata, E. (2010). Codependency, traumatic events and symptoms of posttraumatic stress disorder (PTSD) in hospitalized and nonhospitalized women from alcoholic families. *Postępy Nauk Medycznych*, 8, 670-676.

Summary

Introduction

Looking at interpersonal relationships, due to a number of personality traits and behavior patterns that an individual has, it can be observed that he or she develops dependent relationships. This concept reveals "codependency". The description of "codependency" can be seen at several studies. It can be described as a pathological relationship between someone else who needs a person providing care and the caregiver that support and sustain the mutual dependence. A large number of publications and various definitions about codependency can be seen outside of Turkey.

In addition to that, several instruments have been in order to measure the levels of codependency of individuals and assess the personality traits and the definitions of codependency in the literature. The Spann-Fischer Codependency Scale- SFCDS is one of the most important scales that measure the one's level of codependency. The SFCDS is a six point likert scale consisting of 16 items and based on a definition of codependency as a dysfunctional pattern of relating to others with an extreme focus outside of oneself, lack of expression of feelings, and personal meaning derived from relationships with others

The conditions to be determined in the SFCDS such as "focussing on the needs of the others, taking responsibility on behalf of the others, having difficulty in saying no" are the commonly observed behaviours in Turkey. In this study we aimed to assess psychometric properties of the Turkish version of the SFCDS. Having regard to the fact that there isn't enough data collection tool about codependency in Turkey, much more attention to the concept of codependency would be taken with this study.

Method

The research was based upon the study of adapting the scale into the new culture. Population of the study is composed of undergraduate students studying in the Faculty of Education in Yüzüncü Yıl University, at the academic year of 2012-2013. These sample sub-groups of the universe of the

research with the aim of ensuring primarily stratified sampling probability based sampling methods and four levels (1, 2, 3 and 4) were separated. 679 subjects were females (%48.2) and 729 subjects were males (%51.8).

We administered to participants a dispositional form of the Spann Fischer Codependency Scale-SFCDS, the General Health Questionnaire-12-GHQ-12 and the Rosenberg Self Esteem Scale-RSES. In order to search the validity criteria of the study, RSES and GHQ-12 were used.

Procedure

At first, the necessary permits were obtained from experts who developed the scale in order to perform the adaptation study. At the second stage, the SFCDS was translated into Turkish by two separate English language specialists that are independently of each other. Then a psychological counseling and guidance expert and the researcher's opinions were evaluated and the necessary corrections were made by the researcher.

At the third stage, the Turkish form of the study was pre-implemented to the students of primary school teaching department in education faculty in order to test the adaptation of the scale whether it is understood or not. 46 students were part of pre-implementation pilot study. In this way, the steps of the literature have been noted for the cross-cultural adaptation study and conceptual equivalence of the scale items between the original culture and the target culture has been tested.

After obtaining the necessary legal permissions from the education faculty of Yüzüncü Yıl University, designated areas were visited and SFCDS was distributed to students during course hours as faculty members see fit.

Findings

To evaluate the psychometric properties of the Turkish adaption of the SFCDS, the data was collected and in the light of the analyze of the data by statistical methods, the resulting findings are given in this section.

The data obtained from the sample group was transferred to a computer (SPSS 15.0) and then the analysis of data was done. In order to search the validity criteria of the study, the correlations between SFCDS and GHQ-12, RSES were studied. According to the correlations between RSES and GHQ-12, the one factor original structure of the scale was assessed for "criterion validity". The internal consistency of the scale was examined by calculating Cronbach's alpha coefficient. Distribution of the data structure has been obtained by the Kolmogorov-Smirnov normality test results and as a result, normal distribution of the data was observed ($Z=1.293$ ve $p=0.070$). According to the findings, it was obtained that the data was compliance with Kaiser-Meyer-Olkin test (KMO), $KMO=0.76$ $df=120$ and $p=0.000$.

The SFCDS included adequate internal consistency, 0.65 and the percentage on the total variance, set at 18.69 %. It was observed that each item effect to total internal consistency changed from 0.62 to 0.68. According to the Pearson's correlations, significantly negative relationship, $r=-0.19$ was found between the scores of SFCDS and the RSES, significantly positive relationship was found, $r=0.29$ between the scores of SFCDS and the GHQ-12 ($p<0.01$).

Discussion

The results emerged that SFCDS included adequate internal consistency and ensured validity criteria of the study. SFCDS can be used as a valid and reliable instrument to measure the codependency level of individuals in the interpersonal relationships among Turkish participants and to reveal the behaviors of those.

According to the scope of the validity of this study, a significantly negative relationship was found between the correlations of the SFCDS and the RSES. The college students had the

perception of low self-esteem who took high scores on the SFCDS. It can be interpreted as they can become more dependent on interpersonal relationships. In other words, it can be mentioned that that individuals who have high levels of codependency, may have higher of psychological problems and low self-esteem. In addition to that a significantly positive relationship was found between the correlations of the SFCDS and the GHQ-12. The students with high mean scores on the SFCDS got high mean scores on the GHQ-12. It can be interpreted as the students in low-level general health status may be prone to develop codependency. In the literature, the studies which are parallel to these research results can be seen.

In this study, the reliability value of the SFCDS was found by calculating the Cronbach's alpha coefficient and adequate internal consistency was obtained, 0.65. In Turkey, the Turkish version of the Codependency Assessment Tool (CODAT) was studied and the Cronbach's alpha coefficient as 0.75 was found through the total scores of college students.

According to the findings, the Turkish version of SFCDS ensures the validity criteria of the study. The results obtained concerning the internal consistency, explained variance, total load factor values of the SFCDS appear to be a reliable and valid instrument. Consequently, the SFCDS is a valid and reliable measure to be used in research purposes among Turkish individuals. As set forth in any scientific research findings, these research findings are open to be studied with other researches. This study was conducted on college students. The validity and reliability studies of the Turkish version of the scale can be renewed on different populations. With this aspect in the future researches, the correlations between the SFCDS and the Codependency Assessment Tool (CODAT) adapted into Turkish can be examined.